

[Michaelsen]

mens ernæringspolitikken vel især har betydning for børn og unge.

Vi er enige i målsætningen i det socialdemokratiske forslag: at sikre befolkningen et reelt beslutningsgrundlag, der giver mulighed for at sammensætte den daglige kost ernæringsrigtigt. Vi er imod forbudstanker. Ernæringspolitikken må gennemføres ved hjælp af virkemidler, som accepteres af den almindelige dansker: forskning, oplysning, vejledning, tilskud og afgifter m.v. Vi skal på den ene side ikke bestemme, hvad der skal stå på bordet; på den anden side er det heller ikke alt, hvad der står der i dag, der er lige godt.

En bevidst sundhedsfremmende ernæringspolitik kræver anvendelse af flere forskellige virkemidler. Problemerne er koncentreret om alkohol, fedt, sukker og salt. Det ved vi, men vi ved ikke nok. Derfor er forslaget om bedre ernæringsforskning rigtigt. En selvstændig lærestol i ernæring skal nok til, men gør det ikke alene. Forskningen skal øges i den mangfoldighed af institutioner, vi råder over. Desuden er grunddatamateriale i form af kostundersøgelser vigtigt.

At sikre forbrugerne de billigst mulige varer er et vigtigt mål i markedsøkonomien. Målet skal ikke skubbes til side, men det bør suppleres med målet sundhedsmæssig kvalitet. Derfor har det radikale venstre medvirket til at gennemføre afgifterne på bl.a. alkohol og sukker, og specielt for alkohol gælder det, at priserne ikke er fulgt med udviklingen. En øl kostede i 1940 15 minutters arbejdstid målt i forhold til en ufaglært murerarbejdsmand, og i dag er det mindre end fire minutters arbejdstid. Det er en del af forklaringen på, at vort forbrug på 25 år er steget fra 3 til 10 liter ren alkohol pr. indbygger pr. år. Vi støtter derfor en afgiftspolitik, der retter op på dette. Det kan bl.a. ske ved fastholdelse af pristalsregulering af gifstkatte. Et andet middel er tilskuddene til landbrugsprodukter. Det er både vigtigt og rigtigt at koncentrere dem om de sunde produkter, dvs. produkter med et lavt fedtindhold.

På nogle områder forhindrer en u hensigtsmæssig lovgivning, at forbrugerne får reelle valgmuligheder. Ferskvarebutikker er udsat for forældede sundhedskrav, der stiller dem ringere end supermarkeder. Smør og margarine er det ulovligt at blande sammen.

Det socialdemokratiske forslag peger på institutionskosten som et særligt område.

Med mere end 1 million daglige måltider er det væsentligt, og desuden har den enkelte ikke den valgfrihed, man har privat. Det skærper kravene. Mens man nok kan sige, at de kortvarige ophold kan man tage forholdsvis let, så er det en stor opgave med de mere langvarige, men heller ikke her bør man regne med, at alle dage vil være perfekte. Det er de heller ikke i hjemmet.

Det socialdemokratiske forslag rummer forslag om anbefalet kostsammensætning. Det lyder alt for firkantet. I betragtning af, at behovet for energi og næringsstoffer varierer fantastisk meget fra person til person, er det vanskeligt at realisere. Forslaget forudsætter nærmest, at hvert måltid tilberedes med gryde, pande, køkkenvægt, ernæringstabel og lommeregner. Man kunne snarere forestille sig helt dagligdags eksempler på, hvad der er rigtigt, og hvad der er forkert. Oplysning er sammen med ernæringsrigtige produkter et vigtigt led i ernæringspolitikken. Det gælder igen ikke mindst alkoholen.

Vi skal nok tage konsekvensen af, at skoler og institutioner i højere grad har overtaget opdragelsen, og her må ernæringsoplysningen fungere. Det gælder også den meget populære fritidsmadlavning i skolerne.

Afsluttende: oplysningen skal styrkes inden for et bredt spektrum af områder. Et massivt pres fra direkte og indirekte reklame skal opvejes. På kort sigt er det nok mest sandsynligt, at prispolitikken, dvs. afgifter og tilskud, bliver det vigtigste virkemiddel.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Jeg vil godt starte med at sige, at vi er enige med socialdemokratiet i, at det er vigtigt at få en ernæringspolitik og en samlet ernæringspolitik. Der er ikke nogen tvivl om, at kosten, det, vi stopper i os selv hver eneste dag, er blevet stærkt forringet igennem de sidste 20-30 år. Kostosammensætningen er blevet forringet. Vi spiser mere fedt og sukker, vi spiser mere kød i dag og mindre grøntsager og mindre brød og mindre af den type basislevnedsmidler, som er gode og sunde.

Det andet, der er sket, som er virkelig vigtigt, er, at dyrkningsmetoderne er blevet forringet. Produkterne, der kommer ud, er af dårligere kvalitet. Hvis man ser på landbruget herhjemme, er der sket det, at kødpro-